

Co-funded by the
European Union

VR сценарио за обука: Имплементација на истребување на однесување поттикнато од барање на внимание во домашни услови

Времетраење: Приближно 10 минути

Средина: Дневна соба/Место за играње

Целна вештина: Имплементација на процедура за истребување на однесување поттикнато од барање на внимание

Профил на детето: Марко

- Возраст: 5 години
- Дијагноза: Нарушување од спектарот на аутизам (дијагностицирано на возраст од 2 години)
- Јазично ниво: Зборува со фрази од 2-3 збора, може да следи едноставни инструкции
- Моментални вештини:
 - Може да ги идентификува основните бои и форми
 - Започнува да ги учи буквите и броевите
 - Може да ги побара посакуваните предмети, користејќи фрази како „сакам колаче“
 - Независен во основни активности за самогрижа
 - Може да почека неколку минути за посакуваниот предмет или внимание
- Предизвикувачки однесувања:
 - Честа гласна вокализација за време на структурирани активности
 - Фрла играчки кога не добива веднаш внимание
 - Репетитивно тропа на масата за да привлече внимание
- Поткрепувачи:
 - Време за iPad
 - Игра со балончиња
 - Музички играчки
 - Физички активности (скокање, вртење)

Ликови:

Финансирано од Европска Унија. Искажаните ставови и мислења се само на авторот(ите) и не мора да ги одразуваат ставовите на Европската унија или Европската извршна агенција за образование и култура (ЕАСЕА). Ниту Европската Унија, ниту „ЕАСЕА“ не можат да сносат одговорност за нив.

Лиценцирано под CC BY-NC-SA 4.0.

2023-1-DK01-KA220-NED-000153480

Co-funded by the
European Union

- Обучувач/Тренер/Дете: ВСВА/Марко, 5-годишно дете со аутизам
- Наставничка: Г-ца Рената, на обука за RBT (Регистриран техничар за однесување)

Сцена 1: Вовед и инструкции (2 минути)

[Средина: Дневна соба со поставени материјали за терапија]

Обучувач: „Денес ќе вежбаме имплементирање на истребување за однесувањето на Марко, поттикнато од барање на внимание, конкретно неговото тропане на масата за време на активности. Неговите родители пријавуваат дека ова однесување се зголемува за време на академски задачи, додека нашата функционална проценка потврдува дека е одржувано од внимание.“

Наставничка: „Го прегледав неговото досие. Забележав дека родителите обично реагираат со кажување на фразата „мирни раце“ кога тој тропане. Дали и ние да постапиме така?“

Обучувач: „Всушност, тоа е давање на внимание. Ајде да работиме на истребување додека е вклучен во активностите. Исто така ќе го научиме на соодветни начини за барање на внимание.“

Сцена 2: Почетна вежба (2 минути)

[Марко и наставничката седнуваат на масата на која има задача за поврзување]

Наставничка: „Марко, ајде да ги поврземе боите“ [Става картички со бои на масата]

[Наставничката потоа се однесува како да се прекинати со прашање од родителот (родителот може да го глуми друг играч или да е „замислен“ од наставничката/NPC.)]

Марко: [Почнува ритмички да тропане на масата, гледајќи ја наставничката]

Наставничка: [Почнува да ја кажува фразата „мирни раце“]

Обучувач: [Ја паузира симулацијата] „Запомни, дури и кажување „мирни раце“ е внимание. Продолжи ја активноста како тропането да не се случува. Биди спремна веднаш да го поткрепиш соодветното барање на внимание.“

Сцена 3: Практична примена (3 минути)

Наставничка: „Ајде да ги поврземе боите!“ [Возбудено] [Наставничката потоа се однесува како да се прекинати со прашање од родителот (родителот може да го глуми друг играч или да е „замислен“ од наставничката/NPC.)]

Марко: [Тропа на масата додека ја гледа наставничката]

Наставничка: [Го задржува вниманието на родителот, не обрнува внимание на тропането]

Марко: [Тропа посилно, ги турка картичките на страна]

Co-funded by the
European Union

Наставничка: [Продолжува да збори со родителот, но погледнува кон детето и воспоставува контакт со очи]

Марко: [Престанува да тропа и ѝ се насмевнува на наставничката.]

Обучувач: „Можеби не забележа, но му посвети внимание на Марко и тоа може да го поткрепи неговото однесување. Тоа однесување може да се зголеми во иднина за да го добие твоето внимание. Ајде да пробаме повторно“.

Сцена 3б: Практична примена (3 минути)

Наставничка: „Ајде да ги поврземе боите!“ [Возбудено] [Наставничката потоа се однесува како да се прекинати со прашање од родителот (родителот може да го глуми друг играч или да е „замислен“ од наставничката/NPC.)]

Марко: [Тропа на масата додека ја гледа наставничката]

Наставничка: [Го задржува вниманието на родителот, не обрнува внимание на тропането]

Марко: [Тропа посилно, ги турка картичките на страна]

Наставничка: [Продолжува да збори со родителот, не воспоставува контакт со очи со детето]

Марко: [По кратка пауза од тропането, ја допира раката на наставничката- нивниот однапред договорен начин на барање на внимание]

Наставничка: [Веднаш дава одговор] „Да Марко, прво сакаш црвена или сина боја?“

Обучувач: „Одлично! Го игнорираше тропането, но веднаш реагираше на посоодветниот начин на барање на внимание.“

Сцена 4а: Вежба за ескалирање (2 минути)

Наставничка: „Ајде да ја најдеме зелената боја!“ [Телефонот на наставничката започнува да свони и таа се јавува, со што го трга вниманието од Марко.]

Марко: [Почнува да тропа многу гласно, потоа станува]

Наставничка: [Продолжува да разговара на телефон, не воспоставува контакт со очи и физички не се врти кон Марко]

Марко: [Неговото однесување ескалира со фрлање на картичка.]

Наставничка: „Марко, не ја фрлај картичката, те молам земи ја.“

Марко: [Започнува да се смее.]

Обучувач: „Иако е логично да му кажеш на Марко да ја земе картичката, со тоа му посвети внимание на неговото однесување, што може да го зачести појавувањето на однесувањето во иднина. Подобрo би било да почекаш неколку секунди Марко да се смири и да го побара твоето внимание на посоодветен начин, пред да одговориш на неговото однесување.“

Сцена 4б: Вежба за ескалирање (2 минути)

Наставничка: „Ајде да ја најдеме зелената боја!“ [Телефонот на наставничката започнува да звони и таа се јавува, со што го трга вниманието од Марко.]

Марко: [Почнува да тропа многу гласно, потоа станува]

Наставничка: [Продолжува да разговара на телефон, не воспоставува контакт со очи и физички не се врти кон Марко]

Марко: [Неговото однесување ескалира со фрлање на картичка. Откако не добива одговор од наставничката, престанува со несоодветното однесување неколку секунди и потоа нежно ја допира раката на наставничката]

Наставничка: „Да Марко, ќе ти помогнам за една минута. Прво треба да го завршам телефонскиот разговор. Те молам земи ја картичката додека ме чекаш.“

Сцена 5: Рефлексија (1 минута)

Обучувач: „Одлично. Забележа како однесувањето на Марко кратко време ескалираше, тоа е експлозија на истребувањето за која разговаравме. Одржа конзистентност и го поткрепи соодветниот начин на барање внимание.“

Наставничка: „Можам да ја видам разликата од неговите вообичаени сесии. Дали треба да го научиме и вербално да бара внимание?“

Обучувач: „Да, тоа е нашиот следен чекор. Исто така треба да запомниш дека може да имаш поуспешна сесија со Марко со користење на проактивни стратегии како на пример: пред да започнете потсети го на кој начин може да го побара твоето внимание, користи визуелен потсетник во неговото видно поле за начинот на кој што може да го побара твоето внимание и биди сигурна дека си посветила доволно внимание на Марко пред да разговараш со неговите родители, да разговараш на телефон или да подготвуваш материјали.“

Сцена 6: Самостојна пракса/Генерализација (2 минути)

Обучувач: „Сега ќе вежбааш самостојно. Јас сега ќе бидам детето, а ти ќе ги промениш твоите постапки врз основа на однесувањето на детето, не врз основа на моето обучување. Запомни дека треба да престанеш да му даваш внимание на детето во одредени ситуации, за да се создадат можности за вежбање.“

[Обучувачот и наставничката, во улоги на наставничка и дете, вежбаат генерализација на наученото, насочувајќи се кон истото однесување поттикнато од внимание и претходно договорените реакции.]

Co-funded by the
European Union

Клучни точки за учење

1. Одржување контрола на наставата, додека се игнорира однесувањето поттикнато од внимание
2. Продолжување на активноста за време на истребувањето
3. Природно непосредно поткрепување на соодветното барање на внимание
4. Подготовка за експлозија на истребувањето
5. Одржување на неутрални чувства за време на предизвикувачкото однесување

Критериуми за успех

- Наставничката го одржува вклучувањето во активноста за време на однесувањето поттикнато од внимание
- Наставничката целосно го игнорира тропањето
- Наставничката веднаш одговара на соодветното барање на внимание
- Наставничката останува позитивна но има неутрални чувства
- Наставничката собира податоци за фреквенцијата на појавување на однесувањето поттикнато од внимание

